

Брюксел, 30.9.2020 г.
COM(2020) 599 final

2020/0280 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 за даване на разрешение на Република Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В съответствие с член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност¹ („Директивата за ДДС“) Съветът, като действа с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да прилага специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива с цел да се опрости процедурата за събиране на ДДС или да се предотвратят някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 18 май 2020 г., Хърватия поиска разрешение да продължи и след 31 декември 2020 г. да освобождава от ДДС данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава равностойността в национална валута на 45 000 EUR.

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС с писмо от 6 юни 2020 г. Комисията осведоми останалите държави членки за отправеното от Хърватия искане. С писмо от 11 юни 2020 г. Комисията уведоми Хърватия, че разполага с цялата информация, която счита за необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В дял XII, глава 1 от Директивата за ДДС се предвижда възможността държавите членки да прилагат специални режими за малките предприятия, включително възможността да освобождават от облагане данъчно задължените лица, чийто годишен оборот е под определен праг. Това освобождаване означава, че данъчно задълженото лице не е длъжно да начислява ДДС върху извършените от него доставки и следователно не може да приспада ДДС за получените от него доставки.

Съгласно член 287, точка 19 от Директивата за ДДС Хърватия може да освобождава от ДДС данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава равностойността в национална валута на 35 000 EUR по обменния курс в деня на присъединяването на страната към ЕС. С Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 на Съвета² на Хърватия се разрешава да прилага по-висок праг и така да освобождава от ДДС данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава 45 000 EUR. Срокът на действие на Решението изтича на 31 декември 2020 г. и Хърватия поиска той да бъде удължен.

Според хърватските власти с мярката се улеснява събирането на ДДС, като на държавата се дава възможност да опрости административните процедури за малките предприятия и по този начин да намали административната тежест върху тях. Освен това с мярката се намалява и работното натоварване на данъчните органи.

¹ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

² Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 на Съвета от 25 септември 2017 г. за даване на разрешение на Република Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 250, 28.9.2017 г., стр. 71 – 72).

Хърватските власти също така са установили, че през последните години повишаването на прага не е довело до намаление на приходите в държавния бюджет.

Мярката е с незадължителен характер. Поради това малките предприятия, чийто оборот не надвишава прага, и занапред ще имат възможност да упражняват правото си да прилагат общия режим на ДДС.

По начало дерогациите се разрешават за ограничен период, за да може да се прецени дали мярката за дерогация продължава да е подходяща и ефективна. Освен това разпоредбите на членове 281 – 294 от Директивата за ДДС, уреждащи специалния режим за малките предприятия, неотдавна бяха преразгледани. По силата на Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета³, с която се определят по-прости правила за ДДС за малките предприятия, от държавите членки се изисква до 31 декември 2024 г. да приемат и публикуват законите, подзаконовите и административните разпоредби, които са необходими за съобразяване с новите правила. Държавите членки са длъжни да започнат да прилагат посочените национални разпоредби от 1 януари 2025 г.

Поради това е целесъобразно на Хърватия да се разреши да прилага мярката за дерогация до 31 декември 2024 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Мярката за дерогация е съобразена с философията на Директива (ЕС) 2020/285 за изменение на членове 281 – 294 от Директивата за ДДС, уреждащи специалния режим за малките предприятия, която беше приета в резултат на плана за действие във връзка с ДДС⁴ и има за цел да се създаде съвременен, опростен режим за тези предприятия. По-конкретно, тя има за цел да се намалят разходите за спазване на изискванията за ДДС, да се намали нарушаването на конкуренцията на национално и съюзно равнище, да се ограничи отрицателното въздействие на т.нар. „ефект на прага“ и да се улесни спазването на изискванията от страна на предприятията, както и наблюдението от страна на данъчните администрации.

Освен това прагът от 45 000 EUR е в съответствие с Директива (ЕС) 2020/285, тъй като тя позволява на държавите членки да определят изисквания за освобождаване от ДДС праг за годишния оборот така, че този праг да не надвишава 85 000 EUR (или равностойността в националната валута).

Подобни дерогации – за освобождаване от ДДС на данъчно задължените лица, чийто годишен оборот е под определен праг, съгласно членове 285 и 287 от Директивата за ДДС – са предоставени и на други държави членки. Малта⁵ има разрешение да прилага

³ Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия (ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 13).

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно план за действие във връзка с ДДС – „Към единно пространство на ЕС по отношение на ДДС – Време за избор“ (COM(2016) 148 final).

⁵ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/279 на Съвета от 20 февруари 2018 г. за предоставяне на разрешение на Малта да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива

праг от 20 000 EUR, Нидерландия⁶ – от 25 000 EUR, Италия⁷ – от 30 000 EUR, Люксембург⁸ – от 35 000 EUR, Латвия⁹, Полша¹⁰ и Естония¹¹ – от 40 000 EUR, Литва¹² – от 45 000 EUR, Унгария¹³ – от 48 000 EUR, Словения¹⁴ – от 50 000 EUR, а Румъния¹⁵ – от 88 500 EUR.

Както вече бе изтъкнато, дерогациите от Директивата за ДДС следва винаги да са ограничени във времето, за да може да бъде оценено тяхното въздействие. Поисканото от Хърватия включване на краен срок на действие на специалната мярка (31 декември 2024 г.) е съгласувано с изискванията на новата директива за по-прости правила за ДДС за малките и средните предприятия. В посочената директива се предвижда, че от 1 януари 2025 г. държавите членки са длъжни да започнат прилагането на националните разпоредби, които те трябва да приемат, за да се съобразят с нея.

2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 54, 24.2.2018 г., стр. 14).

⁶ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1904 на Съвета от 4 декември 2018 г. за предоставяне на разрешение на Нидерландия да въведе специална мярка за дерогация от член 285 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 310, 6.12.2018 г., стр. 25).

⁷ Решение за изпълнение (ЕС) 2016/1988 на Съвета от 8 ноември 2016 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/678/ЕС за даване на разрешение на Италианската република да продължи да прилага специална мярка за дерогация от член 285 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 306, 15.11.2016 г., стр. 11 – 12).

⁸ Решение за изпълнение (ЕС) 2019/2210 на Съвета от 19 декември 2019 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/677/ЕС за предоставяне на разрешение на Люксембург да въведе специална мярка за дерогация от член 285 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 332, 23.12.2019 г., стр. 155).

⁹ Решение за изпълнение (ЕС) 2017/2408 на Съвета от 18 декември 2017 г. за предоставяне на разрешение на Република Латвия да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 342, 21.12.2017 г., стр. 8).

¹⁰ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1919 на Съвета от 4 декември 2018 г. за изменение на Решение 2009/790/ЕО за даване на разрешение на Република Полша да приложи мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 311, 7.12.2018 г., стр. 32).

¹¹ Решение за изпълнение (ЕС) 2017/563 на Съвета от 21 март 2017 г. за даване на разрешение на Република Естония да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 80, 25.3.2017 г., стр. 33).

¹² Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1853 на Съвета от 10 октомври 2017 г. за изменение на Решение за изпълнение 2011/335/ЕС за даване на разрешение на Република Литва да прилага мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр. 15).

¹³ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1490 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за даване на разрешение на Унгария да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 252, 8.10.2018 г., стр. 38).

¹⁴ Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1700 на Съвета от 6 ноември 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение 2013/54/ЕС за предоставяне на разрешение на Република Словения да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 285, 13.11.2018 г., стр. 78).

¹⁵ Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1855 на Съвета от 10 октомври 2017 г. за предоставяне на разрешение на Румъния да прилага специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 265, 14.10.2017 г., стр. 19).

Следователно предложената мярка е съгласувана с разпоредбите на Директивата за ДДС.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

В своите годишни работни програми Комисията неотменно подчертава необходимостта от по-прости правила за малките предприятия. В тази връзка в работната програма на Комисията за 2020 г.¹⁶ се споменава за „специална стратегия за МСП, която ще улесни работата, разрастването и разширяването на дейността на малките и средните предприятия“. Мярката за дерогация е в съответствие с тези цели, що се отнася до данъчните правила. В частност, тя е в съответствие с работната програма на Комисията за 2017 г.¹⁷, в която изрично се посочва ДДС, като се изтъква, че административната тежест за малките предприятия във връзка със спазването на изискванията за ДДС е голяма, а техническите нововъведения поставят нови предизвикателства пред ефективното събиране на данъка, поради което е нужно системата на ДДС да се опрости за по-малките предприятия.

Мярката е съгласувана и със стратегията за единния пазар от 2015 г.¹⁸, в която Комисията се ангажира да помогне на малките и средните предприятия да растат, наред с другото като намали административните тежести, които им пречат да се възползват в пълна степен от единния пазар. Тя следва и философията на Съобщението на Комисията от 2013 г. „План за действие „Предприемачество 2020 г.: Възраждане на предприемаческия дух в Европа“¹⁹, в което се подчертава необходимостта да се опрости данъчното законодателство за малките предприятия.

И накрая, мярката е в съответствие с политиката на ЕС по отношение на малките и средните предприятия, изложена в Съобщението от 2016 г. относно стартиращите предприятия²⁰, както и в Съобщението от 2008 г. „Мисли първо за малките!“ – „Small Business Act“ за Европа²¹, в което държавите членки бяха призовани да вземат предвид особеностите на МСП при съставянето на законодателни актове и да опростят действащата нормативна уредба.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

¹⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Работна програма на Комисията за 2020 г. – Съюз с по-големи амбиции“ (COM(2020) 37 final).

¹⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Работна програма на Комисията за 2017 г.“ (COM(2016) 710 final).

¹⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията“ (COM(2015) 550 final).

¹⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „План за действие „Предприемачество 2020 г. Възраждане на предприемаческия дух в Европа“ (COM(2012) 795 final).

²⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Новите европейски лидери – инициатива за подкрепа на стартиращи и разрастващи се предприятия“ (COM(2016) 733 final).

²¹ Съобщение на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Мисли първо за малките!“ – „Small Business Act“ за Европа“ (COM(2008) 394 окончателен).

- **Правно основание**

Чл. 395 от Директивата за ДДС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на която се основава, предложението е от изключителната компетентност на Европейския съюз. Съответно принципът на субсидиарността не се прилага.

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на държава членка по нейно искане и не представлява задължение.

Като се има предвид ограниченият обхват на дерогацията, специалната мярка е пропорционална на поставената цел, а именно опростяване на събирането на данъка за малките данъчно задължени лица и за данъчната администрация.

- **Избор на нормативен акт**

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на държава членка по нейно искане и не представлява задължение.

Като се има предвид ограниченият обхват на дерогацията, специалната мярка е пропорционална на поставената цел, а именно опростяване на събирането на данъка за малките данъчно задължени лица и за данъчната администрация.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не беше проведена консултация със заинтересованите страни. Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Хърватия, и се отнася само до тази конкретна държава членка.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

С предложението за решение за изпълнение на Съвета се повишава прагът на годишния оборот, под който данъчно задължените лица може да бъдат освободени от ДДС. По този начин се разширява обхватът на мярката за опростяване, с която се премахват голяма част от свързаните с ДДС задължения за предприятията с годишен оборот, който не надвишава равностойността в национална валута на 45 000 EUR.

Лицата, чийто облагаем оборот не надвишава този праг, няма да са длъжни да се регистрират за целите на ДДС, и така в резултат на мярката административната тежест върху тях ще намалее, тъй като те няма да трябва да водят регистри за ДДС или да подават справка-декларация за ДДС. Работното натоварване на данъчните органи също ще намалее. Това може да окаже положително въздействие чрез намаляване на административната тежест за данъчно задължените лица, регистрирани за целите на ДДС в Хърватия, а оттам и за данъчната администрация.

Бюджетното въздействие от гледна точка на приходите от ДДС за Хърватия не е довело до намаление на приходите в националния бюджет.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на ЕС, тъй като Хърватия ще извърши изчисление на компенсацията в съответствие с член 6 от Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Предложението включва клауза за изтичане на срока на действие.

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 за даване на разрешение на Република Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система за данъка върху добавената стойност¹, и по-специално член 395, параграф 1, първата алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 287, точка 19 от Директива 2006/112/ЕО Хърватия може да освобождава от данък върху добавената стойност (ДДС) данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава равностойността в национална валута на 35 000 EUR по обменния курс в деня на присъединяването на страната към Съюза.
- (2) По силата на Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 на Съвета² на Хърватия бе разрешено да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО (наричана по-нататък „мярката за дерогация“), с която от ДДС се освобождават данъчно задължените лица, чийто годишен оборот не надвишава 45 000 EUR по обменния курс в деня на присъединяването на страната към Съюза, със срок на действие до по ранната от следните две дати: 31 декември 2020 г. или датата на влизане в сила на директива за изменение на членове 281 – 294 от Директива 2006/112/ЕО.
- (3) С писмо, заведено в Комисията на 18 май 2020 г., Хърватия поиска разрешение да продължи да прилага мярката за дерогация до 31 декември 2024 г. – датата, до която държавите членки трябва да приемат законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета³, с която се установяват по-прости правила за ДДС за

¹ ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

² Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 на Съвета от 25 септември 2017 г. за даване на разрешение на Република Хърватия да въведе специална мярка за дерогация от член 287 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 250, 28.9.2017 г., стр. 71).

³ Директива (ЕС) 2020/285 на Съвета от 18 февруари 2020 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на специалния режим за малките предприятия и Регламент (ЕС) № 904/2010 относно

малките предприятия и наред с другото се заличава член 287 от Директива 2006/112/ЕО.

- (4) Съгласно член 395, параграф 2, втората алинея от Директива 2006/112/ЕО с писмо от 9 юни 2020 г. Комисията осведоми останалите държави членки за отправеното от Хърватия искане. С писмо от 11 юни 2020 г. Комисията уведоми Хърватия, че разполага с цялата информация, която е необходима за разглеждане на искането.
- (5) От представената от Хърватия информация е видно, че причините за съществуването на мярката за дерогация като цяло не са се променили, а повишаването на прага не е оказало въздействие върху общия размер на данъчните приходи, събрани на етапа на крайното потребление. Данъчно задължените лица имат правото да прилагат общия режим на ДДС.
- (6) Като се има предвид потенциалното положително въздействие на мярката за дерогация от гледна точка на намалението на административната тежест и разходите за спазване на изискванията за малките предприятия и за данъчните органи, както и липсата на значително въздействие върху общия размер на приходите от ДДС, на Хърватия следва да бъде разрешено да продължи да прилага мярката за дерогация.
- (7) Разрешението да се прилага мярката за дерогация следва да бъде ограничено във времето. Ограничението във времето следва да бъде достатъчно, за да позволи да бъдат оценени ефективността и целесъобразността на прага. Освен това член 287 от Директива 2006/112/ЕО е заличен по силата на Директива (ЕС) 2020/285, считано от 1 януари 20205 г. Поради това е целесъобразно на Хърватия да се разреши да прилага мярката за дерогация до 31 декември 2024 г.
- (8) Дерогацията няма отражение върху собствените ресурси на Съюза, набирани от данъка върху добавената стойност, тъй като Хърватия ще изчисли съответната компенсация по реда на член 6 от Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета⁴.
- (9) Поради това Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

В член 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1768 втората алинея се заменя със следното:

„Настоящото решение се прилага от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2024 г.“

административното сътрудничество и обмена на информация за целите на наблюдението на правилното прилагане на специалния режим за малките предприятия (ОВ L 62, 2.3.2020 г., стр. 13).

4

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Хърватия.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*